



# Rechtshistorische Courant

## *Inhoud Juni 2017*

Inhoud Juni 2017.....	1
Woord Vooraf .....	3
Recent verschenen .....	4
Kalender.....	5
01 -02 Juni 2017 – <i>Journées Internationales</i> van de <i>Société d’Histoire du Droit</i> (Tours, Frankrijk).....	5
21 Juni 2017 – Algemene Vergadering “Vereniging Standen & Landen” (Brussel, België) .....	5
21 Juni 2017 – Boekvoorstelling ' Tentakels van de macht' (Brussel, België) .....	6
21 Juni 2017 – Doctoraatsverdediging Jan Verstraete: Ook goed. Een kritische biografie van René Victor, de voedstervader van het Vlaamse rechtsleven (Gent, België) .....	6
21 Juni 2017 – Rechtshistorische Causerie: Het Hof van Cassatie als lichtbaken van het Belgische rechtsbestel? Theoretische en empirische toetsing - Drs. Matthias Van Der Haegen (Gent, België).....	6
22 Juni 2017 – Promotie Tobias Jonkers: 'Over onwettigheid, onzedelijkheid en terugvordering' (Groningen, Nederland) .....	7
22-23 Juni 2017 – Conferentie: <i>Treaties as travaux préparatoires: Conference on the 60th Anniversary of the Treaties of Rome</i> (Frankfurt, Duitsland).....	7
5-8 Juli 2017 – Conferentie: <i>Networks and Connections</i> (London, VK).....	7
10-11 Juli 2017 – Conferentie: <i>Supreme Courts under Nazi Occupation</i> (Regensburg, Duitsland) .....	8
8 - 22 Juli 2017 – <i>Laws in Antiquity: Law and Legal Systems from Mesopotamia, Egypt, Rome and Byzantium</i> (Amsterdam, Nederland) .....	8
12-16 September 2017 – Conferentie: <i>La liberté et les interdictions dans les droits de l’antiquité</i> (Bologna & Ravenna, Italië).....	9
20-21 september 2017 - Tweehonderd jaar rechtsfaculteiten Gent en Luik (Gent, Luik, België) .....	9
25-26 oktober 2017 - Student Research Colloquium, American Society for Legal History (Las Vegas, Nevada, USA) .....	10
Varia .....	10



# Rechtshistorische Courant

Vacature VUB – Assistent binnen de Vakgroep Interdisciplinaire Studie van het Recht:  
Metajuridica..... 10

## Woord Vooraf

Geachte lezer,

De Courant behandelt de rechtsgeschiedenis van de Nederlanden of door rechtshistorici uit de Nederlanden en ook interessante initiatieven daarbuiten, op de eerste plaats congressen en calls for papers. In dit voorwoord willen we echter iets anders onder de aandacht brengen. Enkele Marokkaanse collega's, in het bijzonder Professor Fouzzi Rherrousse, bereiden een nieuw tijdschrift voor, de *Revue marocaine d'histoire du droit*. We kunnen dit initiatief enkel maar toejuichen, want dit tijdschrift zal het eerste rechtshistorische tijdschrift niet enkel in Marokko, maar in de Arabische wereld tout court zijn. Het wil tegemoet komen aan een grote nood. Op dit moment blijft de eigen rechtsgeschiedenis van Marokko in het land zelf onderbelicht, o.m. ze niet aan bod komt in het programma van de rechtenfaculteiten. Het valt te hopen dat dit nieuwe tijdschrift daarin verandering kan brengen en dat het een impuls kan geven aan de rechtsgeschiedenis in Marokko en de rest van de Arabische wereld. In een globaliserende wereld is dat ook voor Europese rechtshistorici van belang. Het is dan ook goed dat velen van hen hun steun verlenen aan dit nieuwe tijdschrift, met daarbij ook meerdere Belgen en Nederlanders. Zodra we meer weten over abonnementen e.d., zullen we daarover ook in deze courant berichten.

De redactie

## Recent verschenen

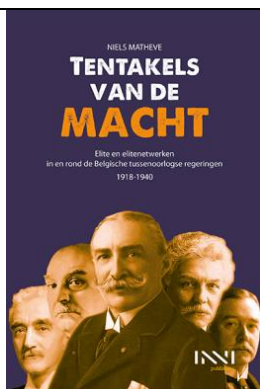


**D. FEDELE, *Naissance de la diplomatie moderne (XIIIe-XVIIe siècles). L'ambassadeur au croisement du droit, de l'éthique et de la politique.* [Studien sur Geschichte des Völkerrechts; 36]. Baden-Baden: Nomos Verlag, ISBN 9783848741274, 2017, 830 p.**

Dante Fedele publiceerde zijn doctoraatsthesis in de collectie *Studien zur Geschichte des Völkerrechts*.

De auteur onderzoekt in dit werk de ontstaansgeschiedenis van de moderne diplomatie. Hij baseerde zijn bevindingen op een breed scala aan tekstmateriaal met betrekking op het ambt van ambassadeur van de 13e tot de 17e eeuw. Hij analyseert hoe die figuur zich ontwikkelde binnen een complex veld dat wet, ethiek en politiek samenbrengt.

In het eerste deel wordt onderzocht hoe de juridische status van de ambassadeur tijdens de late middeleeuwen werd gevormd en hoe dit de vroeg-moderne diplomatie beïnvloedde. Het tweede deel bekijkt de opkomst van de moderne staat vanuit de wetenschappelijke benadering van de verschillende thema's die verband houden met de ambassadeur. Het derde deel plaatst de ontwikkeling van de professionele status van de ambassadeur voor het voetlicht. Deze benaderingen tonen diplomatie als een fundamentele matrix van modern politiek rationeel denken.



**N. MATHEVE, *Tentakels van de macht. Elite en elitenetwerken in en rond de Belgische tussenoorlogse regeringen 1918-1940*, INNI Publishers, ISBN 9789089777324, 2017, 608 p.**

In dit boek onderzoekt Niels Matheve of, en op welke manier de hervormingen van na de Eerste Wereldoorlog een effect hadden op de sociale samenstelling van het belangrijkste politieke machtscentrum in België: de regering. Hij botst daarbij op verrassend stabiele elitenetwerken; old boys-netwerken die vaak teruggaan tot het einde van de negentiende eeuw maar die door de oorlog een cruciale nieuwe dynamiek krijgen. Het zijn immers de leidende figuren uit het bezette België ('14-'18) die er ondanks alle daaropvolgende schandalen, politieke crises en publieke opstanden in zullen slagen om het politieke spel ook de volgende twee decennia te domineren. De auteur geeft een gezicht aan de elite en de elitenetwerken die tijdens het interbellum in België de toon aangaven. Hij verklaart hun macht en invloed aan de hand van familiebanden, opleiding, relaties, professionele activiteiten en de rol die ze speelden tijdens de Eerste Wereldoorlog. "Tentakels van de macht" werpt zo een nieuw licht op

	<p>de machtsverhoudingen en machtsstrijd tijdens een van de meest bewogen periodes uit de Belgische politieke geschiedenis. Niels Matheve is doctor in de geschiedenis. Hij promoveerde in 2015 aan de KU Leuven met een onderzoek naar de netwerken rond de tussenoorlogse Belgische regeringen en publiceerde wetenschappelijke artikels over elitenetwerken, regeringsvormingen en cultuurbeleid in de periode tussen 1884 en 1945. Als assistent aan de faculteit Sociale Wetenschappen van de KU Leuven was hij acht jaar lang co-docent van de opleidingsonderdelen "Politieke geschiedenis van België" en "Belgische politiek sinds 1945". Klik <a href="#">hier</a> om de inhoudsopgave te downloaden. Dit boek maakt deel uit van de <a href="#">reeks standen en landen</a>.</p>
--	--

## Kalender

### 01 -02 Juni 2017 – Journées Internationales van de Société d'Histoire du Droit (Tours, Frankrijk)

Van 1 tot en met 4 juni 2017 organiseert de *Société d'Histoire de Droit* zijn *Journées Internationales*. Dit jaar behandelt men het thema "responsabilité".

Het programma is bekend en kan u volledig consulteren op volgende website:

[http://www.societehistoiredudroit.com/pdfs/Programme\\_colloque\\_M\\_DESROCHE\\_v3-3\\_24.05.17.pdf](http://www.societehistoiredudroit.com/pdfs/Programme_colloque_M_DESROCHE_v3-3_24.05.17.pdf)

Andere praktische informatie kan u vinden op de website van de *Société d'Histoire du Droit* (<http://www.societehistoiredudroit.com/journees.php>).

### 21 Juni 2017 – Algemene Vergadering "Vereniging Standen & Landen" (Brussel, België)

De Raad van Bestuur van de Vereniging Standen & Landen/Anciens Pays et Assemblées d'États, heeft het genoegen U uit te nodigen op haar jaarlijkse algemene vergadering **op 21 juni 2017**.

De vorige vergadering, in juni 2016, vond plaats in het Brusselse parlement. Professor Hervé Leuwers (IRHiS/Université Lille 3) hield toen een voordracht over Robespierre en diens activiteiten als advocaat. Ook dit keer houden wij vast aan de combinatie van een vergadering en een lezing. Deze formule laat ons toe onze wettelijke verplichtingen te vervullen en U tegelijk een kwaliteitsvol wetenschappelijk programma aan te bieden.

De Raad van Bestuur van Standen & Landen nodigt U daarom **op 21 juni 2017 om 16u stipt uit in de lokalen van de Belgische Senaat**. Voor de gelegenheid spreekt **Marc Reynebeau**, historicus en journalist, over België en Europa tijdens het Interbellum. Aansluitend wordt het nieuwste boek in de reeks Standen & Landen officieel voorgesteld: *Tentakels van de Macht. Elite en elitenetwerken in en rond de Belgische tussenoorlogse regeringen, 1918-1940*, van de hand van

**Niels Matheve** (nummer 111 in de reeks). De zitting zal worden afgesloten met een kort bezoek aan de ruimtes van de Senaat.

Na afloop nodigt de voorzitter van de Senaat U van harte uit op een kleine receptie. Voorziene einde van de zitting: 19u.

De Raad van Bestuur verheugt zich op een talrijke opkomst. **Gelieve Uw komst ten laatste op donderdag 15 juni te bevestigen** via een e-mail op het volgende adres: [standenlanden@gmail.com](mailto:standenlanden@gmail.com)

### **21 Juni 2017 – Boekvoorstelling 'Tentakels van de macht' (Brussel, België)**

Op woensdag 21 juni om 16:00 gaat in de Senaat (zaal M) de boekvoorstelling door van het nieuwste volume (CX) uit de reeks *Standen en Landen/Anciens Pays et Assemblées d'États*. Niels Matheve publiceert zijn werk *Tentakels van de macht. Elite en elitenetwerken in en rond de Belgische tussenoorlogse regeringen 1918-1940* (<http://www.innipublishers.com/tentakels-van-de-macht>). Het betreft een herwerkte versie van zijn in 2015 aan de KULeuven verdedigde doctoraatsverhandeling in de geschiedenis (Promotor: Emmanuel Gerard). Het volume wordt ingeleid door de publicist Marc Reynebeau.

Gelieve (om veiligheidsredenen) uw aanwezigheid te bevestigen (naam, voornaam, nummer identiteitskaart) op het emailadres: [standenlanden@gmail.com](mailto:standenlanden@gmail.com).

### **21 Juni 2017 – Doctoraatsverdediging Jan Verstraete: Ook goed. Een kritische biografie van René Victor, de voedstervader van het Vlaamse rechtsleven (Gent, België)**

Op woensdag 21 juni 2017 verdedigt Jan Verstraete, advocaat en voormalig stafhouder aan de Antwerpse balie, zijn doctoraal proefschrift met de titel *Ook Goed. Een kritische biografie van René Victor, de voedstervader van het Vlaamse rechtsleven*. In zijn werk bespreekt de promovendus het leven en werk van ridder René Victor, wiens bekendste verwezenlijking misschien wel het *Rechtskundig Weekblad* was. Deze biografie haalt René Victor uit de nevelen van de (rechts)geschiedenis en kadert deze markante figuur in zijn context.

De openbare verdediging gaat door vanaf 17u stipt in de plechtstatige setting van de Aula, Voldersstraat 9, Gent. Het wordt gewaardeerd als u uw aanwezigheid meldt via [jmaverst.Verstraete@UGent.be](mailto:jmaverst.Verstraete@UGent.be) of [j.verstraete@advocaten-verstraete.be](mailto:j.verstraete@advocaten-verstraete.be) of <https://webapps.ugent.be/eventManager/events/janverstraetedoctoraatsverdediging>

### **21 Juni 2017 – Rechtshistorische Causerie: Het Hof van Cassatie als lichtbaken van het Belgische rechtsbestel? Theoretische en empirische toetsing - Drs. Matthias Van Der Haegen (Gent, België)**

De rechtspraak van het Hof van Cassatie is niet weg te denken uit de dagdagelijkse juridische praktijk. Als leidraad voor zowel rechters als advocaten, maar ook als hulpmiddel bij de interpretatie van de wet, is cassatierechtspraak onontbeerlijk. De heersende theorie is dan ook dat het hooggerechtshof als lichtbaken fungeert: het wijst de justitieactoren de weg doorheen het rechtskluwen. Maar doorstaat deze theorie ook de toets met de werkelijkheid? Is de

rechtspraak van het cassatiegerecht inderdaad zo gezaghebbend? Is het cassatiemechanisme zoals dat door het Hof wordt toegepast verenigbaar met de rol die aan zijn rechtspraak wordt toegedicht?

In zijn onderzoek analyseert drs. Matthias Van Der Haegen de rechtsvormende rol van de rechtspraak van het Hof van Cassatie op zowel empirische als theoretische wijze. Tienduizenden vonnissen en arresten worden computergestuurd geanalyseerd op zoek naar (impliciete) verwijzingen naar de cassatierechtspraak, met de bedoeling de invloed van het Hof in kaart te brengen. In deze causerie gaat drs. Van Der Haegen dieper in op de achterliggende theoretische en methodologische facetten van zijn onderzoek.

De causerie gaat door in het vergaderlokaal van het Instituut voor Rechtsgeschiedenis (Universiteitstraat 4, 9000 Gent, Vleugel C5, gelijkvloerse verdieping) vanaf 14u. Het wordt op prijs gesteld om uw aanwezigheid op deze causerie aan te melden bij de spreker via e-mail: [MatthiasR.Vanderhaegen@ugent.be](mailto:MatthiasR.Vanderhaegen@ugent.be)

### **22 Juni 2017 – Promotie Tobias Jonkers: 'Over onwettigheid, onzedelijkheid en terugvordering' (Groningen, Nederland)**

Op donderdag 22 juni 2017 verdedigt Tobias Jonkers aan de Groningse universiteit zijn proefschrift *Over onwettigheid, onzedelijkheid en terugvordering*. De beoordeling van het *magnum opus*, dat onder het promotorschap van Frits Brandsma werd geschreven, kan u meemaken vanaf 14u30 in de Aula van het Academiegebouw te Groningen (Broerstraat 5).

### **22-23 Juni 2017 – Conferentie: *Treaties as travaux préparatoires*: Conference on the 60th Anniversary of the Treaties of Rome (Frankfurt, Duitsland)**

Aan het Max Planck Instituut voor Rechtsgeschiedenis te Frankfurt wordt een conferentie georganiseerd dat de relevantie van de voorbereidende werkzaamheden van het Verdrag van Rome (1957) voor de huidige Europese Unie naar waarde schat. Zowel historici, juristen en rechtshistorici worden samengebracht tijdens deze tweedaagse.

Op de eerste dag bespreken historici de *travaux préparatoires* binnen bepaalde juridische materies, waarop juristen van de EU zullen commenteren. Op de tweede dag worden de onderhandelingen van het verdrag gekaderd binnen de politieke en juridische context van het na-oorlogse Europa. De conferentie kadert ook binnen het recent opgerichte onderzoeksveld [Legal History of the European Union](#) aan het MPI.

Voor een volledige conferentiebeschrijving, het programma en de registratie kan u doorklikken op <http://www.rg.mpg.de/event/conference-treaties-as-travaux-preparatoires>

### **5-8 Juli 2017 – Conferentie: *Networks and Connections* (London, VK)**

Van 5 tot 8 juli 2017 gaat de *British Legal History Conference* door aan de Londense University College (UCL). Het programma rond het thema *Networks and Connections* staat online. Ook andere praktische zaken kan u vinden op de website: <http://www.laws.ucl.ac.uk/event/british-legal-history-conference/>. Een diner is voorzien op 7 juli in de Jeremy Bentham Room van de UCL. U kan registreren voor dit event op de voormelde website.



### 10-11 Juli 2017 – Conferentie: *Supreme Courts under Nazi Occupation* (Regensburg, Duitsland)

Op 10 en 11 juli gaat in Regensburg de conferentie *Supreme Courts under Nazi Occupation* door. Het bekijkt hoe de rechterlijke macht de wet tegen politieke inmenging beschermt. Deze vraag is zo oud als de rechtsstaat en de rechterlijke onafhankelijkheid. Een belangrijke bijdrage om deze vraag te beantwoorden biedt de vergelijking tussen de hoogste nationale rechterlijke instellingen tijdens de nazi-bezetting van Frankrijk, België, Nederland, Luxemburg, Denemarken en Noorwegen. Aan een aantal van deze hooggerechtshoven zijn monografieën gewijd die hun oorlogsverleden proberen uit te leggen. Het symposium doelt op een verdieping van de kennis van de nationale situatie en in het bijzonder de ontwikkeling van rechtsvergelijkende historische perspectieven.

De organisatie is in handen van prof. dr. Martin Löhnig en prof. dr. Derk Venema. Deelname aan deze conferentie is gratis en u kan u registreren via [rechtskultur@ur.de](mailto:rechtskultur@ur.de). Het programma kan u hieronder terugvinden.

#### Maandag 10 juli vanaf 14u

- Introduction (Derk Venema)
- Reichsgericht (Germany) (Martin Löhnig)
- Højesteret (Denmark) (Ditlev Tamm)
- Norges Høyesterett (Norway) (Jørn Øyrehagen Sunde)
- Hof van Cassatie/Cour de cassation (Belgium) (Françoise Muller)

#### Dinsdag 11 juli vanaf 09u

- Hoge Raad der Nederlanden (Netherlands) (Derk Venema)
- Cour de cassation (France) (Marc Olivier Baruch & Clément Millon)
- Cour supérieure de justice (Luxembourg) (Vincent Artuso)
- Judges and Occupation (Mélanie Bost)
- Synthesis (Derk Venema)

### 8 - 22 Juli 2017 – *Laws in Antiquity: Law and Legal Systems from Mesopotamia, Egypt, Rome and Byzantium* (Amsterdam, Nederland)

Hedendaagse wetten en rechtssystemen hebben diepe historische wortels. Al in het derde millennium voor onze tijdsrekening maakten de Mesopotamiërs wetgeving en gebruikten ze juridische mechanismes. Aan de hand van juridische handboeken en andere bronnen kan het recht binnen het oude Egypte worden gereconstrueerd terwijl de grondvesten voor ons rechtssysteem traditioneel in het Romeins Recht worden gelegd.

Deze Summer Course wordt gegeven door experts in het recht dat tijdens de oudheid in verschillende beschavingen gold. Naast een theoretische en historische benadering van het algemene rechtssysteem, wordt ook de nadruk gelegd op bepaalde thema's zoals contractenrecht, familierecht en eigendomsrecht.



Deze workshop is bedoeld voor studenten binnen de Humanities, Social Sciences, Law and History maar studenten vanuit andere disciplines zijn ook welkom. Een specifieke voorkennis is niet nodig.

Het niveau van de cursus is Advanced Bachelor/Master/PhD. Lessen worden gegeven door o.m. Prof. Jan Hallebeek, Dr. Hylkje de Jong, Dr. Koen Donker van Heel, Dr. Ilan Peled. Er zijn 46 contact uren (3ECTS) en het inschrijvingsgeld bedraagt €1000 waarvoor u naast de lessen ook bezoeken aan verschillende musea krijgt.

Meer informatie: <http://bachelors.vu.amsterdam/en/summer-school>

### **12-16 September 2017 – Conferentie: *La liberté et les interdictions dans les droits de l'antiquité* (Bologna & Ravenna, Italië)**

De 71<sup>ste</sup> editie van de *Société Internationale Fernand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité* (SIHDA) gaat door in de mooie Italiaanse steden Bologna en Ravenna. De jaarlijkse conferentie vindt plaats tussen 12 en 16 september 2017 en behandelt het thema *La Liberté et les Interdictions dans les Droits de l'Antiquité*. Dit brede onderwerp was van groot belang in het Romeinse juridische systeem maar ook voor andere rechtsstelsels in tijd in ruimte.

Naar goede gewoonte zijn er een aantal parallelle sessies en duren de lezingen bij voorkeur slechts 20 minuten. In principe is Frans de voertaal op deze bijeenkomst, maar Duits, Engels, Spaans en Italiaans zijn zeker ook welkom.

In een later nieuwsbericht zullen de deelnemingskosten en andere praktische zaken worden meegedeeld. U kan in elk geval Giovanni Luchetti en/of Jean-François Gerkens contacteren mocht u nu al dringende vragen of verzoeken hebben.

### **20-21 september 2017 - Tweehonderd jaar rechtsfaculteiten Gent en Luik (Gent, Luik, België)**

Dit jaar herdenken de Gentse en de Luikse rechtsfaculteiten hun tweehonderdste verjaardag. Om dit te vieren organiseren zij een gezamenlijk congres dat enerzijds terugblijkt op het verleden, anderzijds vooruitkijkt naar de uitdagingen van de toekomst. Het verleden komt aan bod op de eerste dag in Gent. Na lezingen over universiteitsgeschiedenis in het algemeen en de geschiedenis van de beide rechtsfaculteiten in het bijzonder, komen de grote figuren uit de voorbije tweehonderd jaar aan bod van François Laurent tot Michel Franchimont. De tweede dag in Luik probeert een kijk te geven op de toekomst. Eminente sprekers geven hun visie op de te verwachten ontwikkelingen in onderzoek en onderwijs aan de rechtsfaculteiten. Welke uitdagingen staan onze faculteiten te wachten? Hoe omgaan met de nieuwe methoden van onderwijs en onderzoek? Wat met de toenemende commercialisering van de academische wereld?

Deelname aan het congres is gratis voor wie inschrijft via Eventmanager. Zie link:

<https://webapps.ugent.be/eventManager/events/FGL>

Via Eventmanager kan u ook intekenen op het boek Tweehonderd jaar Gentse en Luikse rechtsfaculteiten. Dat zal 250 à 300 pagina's tellen. Die Keure zal als uitgever optreden. Kostprijs: 60 euro.

[Uitnodiging \(nl\)](#)

[Invitation \(fr\)](#)

### **25-26 oktober 2017 - Student Research Colloquium, American Society for Legal History (Las Vegas, Nevada, USA)**

De *American Society for Legal History* organiseert op woensdag 25 en donderdag 26 oktober 2017, in het kader van zijn Annual Meeting in Las Vegas, een *Student Research Colloquium*. Doctorandi werkzaam in alle onderzoeksgebieden die tot de brede rechtsgeschiedenis behoren, worden uitgenodigd de voortgang in hun onderzoek te bespreken met gevestigde waarden binnen de ASLH. De deadline voor applicaties is 15 juli 2017. Geïnteresseerden worden gevraagd een motivatiebrief, CV, een *research statement* en een aanbevelingsbrief te bezorgen aan John Wertheimer ([srcproposals@aslh.net](mailto:srcproposals@aslh.net)). De ASLH voorziet minstens een gedeeltelijke, zo niet volledige, tegemoetkoming in de kosten voor transport-, hotel, en registratiekosten. Meer informatie vindt u op <http://aslh.net/student-research-colloquium-announced/>.

## **Varia**

### **Vacature VUB – Assistent binnen de Vakgroep Interdisciplinaire Studie van het Recht: Metajuridica**

De Brusselse vakgroep Interdisciplinaire studie van het recht zoekt een voltijds assistent die een zowel een onderwijs- als onderzoeksopdracht zal vervullen. De kandidaat zal werkcolleges in de context van het vak 'Rechtsmethodologie I' (1<sup>e</sup> Bachelor Rechten, jaarvak), 'Politieke geschiedenis van België' (1<sup>e</sup> Bachelor Rechten, 1<sup>e</sup> semester) en 'Historische inleiding tot het recht' (1<sup>e</sup> Bachelor Rechten, 1<sup>e</sup> semester) doceren. Ondertussen schrijft de kandidaat een doctoraal proefschrift en verzorgt hij/zij andere publicaties binnen het domein van de interdisciplinaire studies van het recht, met een voorkeur voor geschiedenis van het nationaal of internationaal publiekrecht.

Vragen over inhoud?

Contacteer Prof. dr. Paul De Hert via +32 2 629 24 60 of [Paul.De.Hert@vub.ac.be](mailto:Paul.De.Hert@vub.ac.be)

De voorgaande nieuwsbrieven kan U vinden op: [www.rechtsgeschiedenis.be](http://www.rechtsgeschiedenis.be). Deze boodschap is U toegezonden omdat uw emailadres voorkomt in de lijst van ca. 400 rechtshistorische belangstellenden die bijgehouden wordt door het Instituut voor Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Gent. Komt uw naam bij vergissing in deze lijst voor en wilt U geen verdere mails over rechtsgeschiedenis ontvangen, stuur dan een e-mail naar [de redactie](mailto:de.redactie). Uw naam zal dan uit de lijst verwijderd worden. Mogen wij de abonnees van de nieuwsbrief vragen steeds de wijziging van hun emailadres mee te delen.

Wilt U bepaalde vragen, mededelingen of aankondigingen van congressen, boeken e.d. over rechtsgeschiedenis of Romeins recht via deze nieuwsbrief laten verspreiden, mail dan naar: [courant@ugent.be](mailto:courant@ugent.be)